

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Навчально-науковий Інститут мистецтв

Кафедра методики музичного виховання та диригування

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СУЧАСНІ КУЛЬТУРНІ ПРАКТИКИ**

Освітньо-наукова програма – **Культурологія**

Спеціальність – **034 Культурологія**

Галузь знань **03 Гуманітарні науки**

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “31” серпня 2020 р.

м. Івано-Франківськ – 2020

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Сучасні культурні практики
Викладач	Казимирів Христина Тарасівна кандидат мистецтвознавства, доцент
Контактний телефон викладача	097 64 353 64
Е-mail викладача	kazymyryv@gmail.com
Формат дисципліни	Очна форма, заочна форма.
Обсяг дисципліни	3 кредити – 90 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	
Консультації	Консультації проводяться шляхом листування через електронну пошту та в індивідуальній формі
2. Анотація до курсу	
Навчальна дисципліна «Сучасні культурні практики» базується на принципах філософського аналізу, та методології науки та покликана сформувати розуміння системності культурного процесу та його функціонування в суспільстві. Це сприяє цілісності процесу формування фахівця культуролога, формує його професійний розвиток, що є необхідним для майбутньої наукової та творчої діяльності. Зміст дисципліни полягає у ознайомленні здобувачів з сучасними культурними практиками в контексті тенденцій розвитку культури; розширенні професійного кругозору майбутніх фахівців, розвитку їхньої здатності до аналітики; показ взаємозв'язків та взаємовпливів у процесах функціонування культури в житті суспільства та індивіда, тощо.	
3. Мета та цілі курсу	
Метою викладання навчальної дисципліни «Сучасні культурні практики» є ознайомлення із явищем сучасних культурних практик в контексті сучасної культури України та світу. Цілі курсу: - формування у здобувачів системи знань про сучасні культурні практики в контексті сучасного культурного процесу; - аналіз можливостей застосування історичного, структурно-функціонального, семіотичного, біографічного, психоаналітичного та інших методів для дослідження культури; - напрацювання навиків методологічного та теоретичного осмислення та опрацювання явища сучасних культурних практик; - розвиток абстрактного, системного мислення; - формування аналітичних навичок.	
4. Результати навчання (компетентності)	
Загальні компетентності ЗК2: здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; ЗК5: здатність написання українською та іноземною мовами власних наукових публікацій різного змісту та обсягу (наукова стаття, автореферат, тези конференцій, наукова доповідь, запит на науковий грант, договір про співпрацю, звіт з наукової роботи, дисертація, праці науково-методичного характеру); Фахові компетентності ФК1: здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у Культурології та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках в	

різних галузях гуманітарних наук;

ФК2: здатність застосовувати новітні культурологічні концепції щодо пояснення сучасних культурних явищ і процесів;

ФК3: здатність застосовувати сучасні інформаційні технології, наукометричні бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та навчальній діяльності;

ФК5: здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проєкти в Культурології та дотичні до неї міждисциплінарні проєкти, лідерство під час їх реалізації

Знання:

ПРН1: мати передові концептуальні та методологічні знання з Культурології та на перетині різноманітних гуманітарних наук, синтезувати їх у межах наукової спеціальності, в контексті власного дослідження;

ПРН2: впорядкувати філософсько-теоретичні засади сучасного культурологічного пізнання; сучасного наукового дискурсу; усвідомлювати власну професійно-наукову ідентичність дослідника-культуролога;

ПРН4: встановлювати міждисциплінарні зв'язки між блоками гуманітарних, культурно-історичних, мистецтвознавчих дисциплін та вільно володіти міждисциплінарною методологією наукового пізнання;

ПРН5: вільно володіти фаховим поняттєво-категоріальним апаратом;

ПРН6: знати основні культурологічні концепції, теоретичні та практичні проблеми з історії культурологічної науки та інтегрувати їх для дослідження сучасних феноменів та процесів.

Вміння:

ПРН8: застосовувати сучасні гуманітарні знання та технології, дослідницькі навички у процесі виконання власного наукового дослідження з метою розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності розвитку на засадах антропного принципу, зокрема здатність до аналізу теоретичних і практичних проблем сучасної культурології як міждисциплінарної галузі гуманітарної сфери;

ПРН9: застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи;

ПРН12: розробляти та реалізовувати наукові та інноваційні культурно-мистецькі проєкти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання або професійну практику і розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми Культурології з дотриманням норм академічної етики і врахуванням соціальних, економічних, екологічних та правових аспектів;

ПРН13: розробляти та ефективно застосовувати PR-концепції щодо створення і подальшої реалізації власних та командних науково-пошукових та творчих проєктів, спрямованих на висвітлення актуальних для українського культурно-мистецького простору подій і процесів;

ПРН14: вміти самостійно вдосконалюватись та розвиватись (професійно та екзистенційно), усвідомлювати соціальну та громадянську відповідальність.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу	
Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	20 академічних годин
семінарські заняття / практичні / лабораторні	10 академічних годин
самостійна робота	60 академічних годин
Ознаки курсу	

Семе стр	Спеціальність	Курс (рік навча ння)	Нормативний / вибірковий		
IV	034 Культурологія	II	вибірковий		
Тематика курсу					
Тема, план		Форма заняття	Завданн я, год	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. Роль культури у житті сучасного суспільства		Лекція	2	5	1 тиждень
		Самостійна робота	5		
Тема 2. Концепт «Культурні практики» та його роль в сучасній культурі		Лекція	2	5	2-3 тиждень
		Семінарське	2		
		Самостійна робота	5		
Тема 3. Культурні індустрії як складова культурного простору сучасності		Лекція	2	5	4 тиждень
		Самостійна робота	5		
Тема 4. Культурні стратегії та культурні практики – принципи взаємозалежності		Лекція	2	5	5-6 тиждень
		Семінарське	2		
		Самостійна робота	5		
Тема 5. Збереження культурної спадщини засобами сучасності		Лекція	2	5	7 тиждень
		Самостійна робота	5		
Контрольна робота		Семінарське	2	5	8 тиждень
		Самостійна робота	5		
Тема 6. Цифрові технології як засіб розширення можливостей функціонування культури		Лекція	2	5	9 тиждень
		Самостійна робота	5		
Тема 7. Вплив соціальних мереж на комунікацію та взаємодію сучасних культурних практик		Лекція	2	5	10 тиждень
		Самостійна робота	5		
Тема 8. Культурний простір сучасної України		Лекція	2	5	11-12 тиждень
		Семінарське	2		
		Самостійна робота	5		
Тема 9. Культурні практики як чинник соціокультурної		Лекція	2	5	13 тиждень

модернізації українського суспільства	Самостійна робота	5		
Тема 10. Особливості проведення досліджень культурних практик	Лекція	2	5	14 тиждень
	Самостійна робота	5		
Контрольна робота	Семінарське	2	5	15 тиждень
	Самостійна робота	5		

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	(А «Зараховано») отримує студент, який виконав всі види самостійної роботи, практичні заняття, дав повні відповіді на запитання на заліку, опрацював рекомендовану літературу. (В «Зараховано») отримує студент, який виконав всі види самостійної роботи, практичні заняття, дав відповіді на запитання на заліку, опрацював більшість рекомендованої літератури. (С «Зараховано») отримує студент, який виконав більшу частину видів самостійної роботи, практичні заняття, дав відповіді на запитання на заліку, опрацював значну кількість рекомендованої літератури. (D «Зараховано») отримує студент, який виконав половину видів самостійної роботи, практичних занять, дав неповні відповіді на запитання на заліку, опрацював половину рекомендованої літератури. (Е «Зараховано») отримує студент, який виконав третину видів самостійної роботи, практичних занять, дав неповні відповіді на запитання на заліку, опрацював третину рекомендованої літератури. (FХ не зараховано з можливістю повторного складання) отримує студент, який виконав хоч якусь частину видів самостійної роботи, практичних занять, не дав відповіді на запитання на заліку, опрацював малу кількість рекомендованої літератури. (F не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни) отримує студент, який не виконав жодного виду самостійної роботи, практичних занять, не може дати відповіді на запитання на заліку, не опрацював рекомендованої літератури. За теоретичний курс студенти можуть одержати максимально 75 балів, за залік – 25 балів.			
Вимоги до письмової контрольної роботи	На письмові контрольні роботи виносяться питання, опрацьовані на лекціях та самостійно. Дана форма контролю дозволяє оцінити якість засвоєння студентами теоретичного матеріалу. Контрольні роботи виконуються у формі тестів та письмових теоретичних питань. Такі роботи виконуються згідно графіку навчального процесу. Контрольна робота оцінюється від 1 до 10 балів.			
Семінарські заняття	Семінарські заняття проводяться у різних формах – опитування, дискусія, обговорення, творчі завдання тощо.			
Умови допуску до підсумкового контролю	Здача всіх проміжних етапів контролю.			

7. Політика курсу

Курс є органічною частиною освітньої програми і відповідає її логіці і вимогам. Відповідно, всі документи, розроблені для даної освітньої програми щодо оцінювання, результатів навчання, тощо є чинними при вивченні дисципліни.

Політика курсу спрямована на набуття студентами компетентностей, необхідних для подальшої професійної діяльності.

У взаємовідносинах викладач та студенти керуються загальними морально-етичними принципами та правилами поведінки відповідно до Кодексу честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», ухваленого Конференцією трудового колективу ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» 29 грудня 2015 року.

[Кодекс академічної доброчесності](#) є обов'язковим для всіх учасників освітнього процесу.

Рекомендована література до курсу Базова

1. *Bennett T.*, et al. *Culture, Class, Distinction* / Tony Bennett, Mike Savage, Elizabeth Silva, Alan Warde, Modesto Gayo-Cal, David Wright. London, New York: Routledge, 2009.
2. Bruns A. *Blogs, Wikipedia, Second Life, and Beyond: From Production to Produsage*. Peter Lang Inc., International Academic Publishers, 2008. 418 p.
3. *Bryson B.* Anything but heavy metal: Symbolic exclusion and musical dislikes. *American Sociological Review*. 1996. V. 61. P. 884–899.
4. *Chan T. W.* Social Stratification and Cultural Consumption: Music in England / T. W. Chan, J. H. Goldthorpe. *European Sociological Review*. 2007. №23(1). P. 1–19.
5. *Chan T. W.* The Social Stratification of Theatre, Dance and Cinema Attendance / T. W. Chan, J. H. Goldthorpe. *Cultural Trends*. 2005. № 14(3). P. 193–212.
6. *DiMaggio P.* Arts participation as cultural capital in the United States, 1982–2002: Do trends in participation augur decline? / Paul DiMaggio, Toqir Mukhtar. *Poetics*. 2004. №32. P. 169–194.
7. *Emmison M.* Social Class and Cultural Mobility: Reconfiguring the Cultural Omnivore Thesis. *Journal of Sociology*. 2003. №39 (3). P. 211–230.
8. *Erickson B. H.* Culture, class, and connections. *American Journal of Sociology*. 1996. №102(1). P. 217–151.
9. *Friedland L.* et al. The Social Positioning of Taste and Civic Culture in the United States: Capital, Consumption, Communication, and Citizenship / Lewis Friedland, Dhavan V. Shah, Nam-Jin Lee, Mark A. Rademacher, Lucy Atkinson, Thomas Hove. *The ANNALS of the American Academy of Political and Social Science*. 2007. № 611. P. 31–50.
10. *García-Álvarez E.*, et al. Deconstructing Cultural Omnivorousness 1982–2002: Heterology in Americans' Musical Preferences / Ercilia GarcíaÁlvarez, Tally Katz-Gerro, Jordi López-Sintas. *Social Forces*. 2007. № 86 (2). P. 417–443.

11. Jenkins Henry. *Convergence Culture: Where Old and New Media Collide*. New York: New York University Press, 2006. 368 p.
12. Johnston Jose. Democracy versus Distinction: A Study of Omnivorousness in Gourmet Food Writing / Johnston Jose, Baumann Shyon. *AJS*. 2007. Vol. 113. № 1. P. 165–204.
13. Lahire B. *La culture des individus: dissonances culturelles et distinctions de soi*. Paris: Editions la Decouverte, 2004.
14. Peterson R. A. Changing highbrow taste: From snob to omnivore / R. A. Peterson, R. M. Kern. *American Sociological Review*. 1996. № 61(5). P. 900–907.
15. Peterson R. Problems in comparative research: the example of omnivorousness. *Poetics*. 2005. №33. P. 257–282.
16. R. A. Peterson, A. Simkus // M. Lamont, M. Fournier (eds.) *Cultivating Differences: Social Status and Cultural Consumption* / ed. Tak Wing Chan. New York: Cambridge University Press, 2010.
17. *Symbolic Boundaries and the Making of Inequality*. Chicago: University of Chicago Press, 1992. P. 152–186.
18. Warde A. Consumption and the problem of variety: cultural omnivorousness, social distinction, and dining out / A. Warde, L. Martens, W. Olsen. *Sociology*. 1999. № 33(1). P. 105–127.
19. Warde A. Understanding cultural omnivorousness or the myth of the cultural omnivore / A. Warde, D. D. Wright, M. Gayo-Cal. *Cultural Sociology*. 2007. №1 (2). P. 143–164.
20. Абанкина Т. Экономика желаний в современной цивилизации досуга. *Отечественные записки*. 2005. №4. С. 115–123.
21. Аванесова Г. А., Купцова И. А. Коды культуры: понимание сущности, функциональная роль в культурной практике. *В мире науки и искусства: вопросы филологии, искусствоведения и культурологии*: сб. ст. по матер. XLVII междунар. науч.-практ. конф. № 4(47). Новосибирск: СибАК, 2015.
22. Баева Л. В. Экзистенциальные риски информационной эпохи. URL: <http://emag.iis.ru/arc/infosoc/emag.nsf/BPA/e63962ee99dc45ac44257c120042ef7c>
23. Бакуменко Д. А. Трансформация культурных практик в системе социальных коммуникаций современной России: автореф.... канд. социол. наук. М, 2012. 12 с.
24. Бисли Филип. Семинар с CITA Studio и Королевской Датской Академией Искусств Школы Архитектуры. URL: <http://www.philipbeesleyarchitect.com/>
25. Богуцький Ю. П. Українська культура в європейському контексті / Ю. П. Богуцький, В. П. Андрущенко, Ж. О. Безвершук, Л. М. Новохатько. К. : Знання, 2007. 679 с.
26. Брижченко Н. С. Інтерактивність як чинник формування дизайну сучасного громадського інтер'єру: дис. ... канд. мистецтвознавства: спец. 17.00.07. "Дизайн". Харків, 2015. 328 с. URL: <http://www.ksada.org/doc/bryzhachenko-diss.pdf>

27. Бродель Ф. Матеріальна цивілізація, економіка і капіталізм, XV–XVIII ст.: У 5 т.: [Пер. з фр.]. К.: Основи, 1995. Т.1. 543 с.
28. Бурдые П. О производстве и воспроизводстве легитимного языка. *Отечественные записки*. 2005. №2. URL: <http://www.strana-oz.ru/2005/2/o-proizvodstve-i-vosproizvodstvelegitimnogo-yazyka>
29. Бурдые П. Различение: социальная критика суждения. *Экономическая социология*. 2005. Т. 6, № 3. С. 25–48.
30. Бычков В. В., Маньковская Н. Б. Искусство техногенной цивилизации в зеркале эстетики. URL: <http://www.soc.aau.dk/forskning/scrud/about-the-network>
31. Вольф Д. В. Эволюция DIY-практик в сер. XX – н. XXI вв. *Теория и практика общественного развития*. 2015, № 3. С. 164–167.
32. Даренская В. Н. Традиционная народная культура как предмет философской рефлексии. *Вісник Національного авіаційного університету. Сер. : Філософія. Культурологія*. 2009. № 2. С. 137–142.
33. Дискуссия «Современная культура: ее характерные черты и тенденции развития» в журнале «Культура культуры». 2015. № 1.
34. Доренко О. В. Молодежь и культура. Киров : Масс, 2000. 120 с.
35. Єрмолаєв А. Культурні практики і культурна політика. Актуальні питання соціокультурної модернізації в Україні: Аналітична доповідь / А. Єрмолаєв, О. Левцун, О. Мельничук; В. Щербина. Київ 2012. URL: http://ifteatr.org.ua/load/kulturni_praktiki_i_kulturna_politika/4-1-0-395.
36. Козьякова М. И. История. Культура. Повседневность. Западная Европа: от Античности до XX века. М.: Согласие, 2013.
37. Костенко Н. Медиа-классы или коды неравенства. *Социология: теория, методы, маркетинг*. 2003. № 2.
38. Костенко Н. Пристрасті телевізійних аудиторій: поточні зміни. Українське суспільство 1992–2009. Динаміка соціальних змін / за ред. В. Ворони, М. Шульги. К.: Інститут соціології НАН України, 2009. С. 300–311.
39. Кривко Т. А. Підліткова субкультура: неформальні молодіжні об'єднання / Т. А. Кривко, Д. Д. Романовська. Чернівці : Рута, 2003. 213 с.
40. Крылова Н. Б. Личность в социокультурном измерении: история и современность. М.: Индрик, 2007. 345 с.
41. Культурологічний словник / за ред. В. І. Рожка. К.: НМАУ, 2011. 464 с.
42. Куценко О. Статус культурных неравенств в современной социологии. *Новые социальные неравенства* / под ред. С. Макеева. К.: Ин-т социологии НАН Украины, 2006. С. 43–72.
43. Левикова С. И. Молодежная культура. М.: Вуз. кн., 2002. 359 с.
44. Лола Г. Н. Дизайн. Опыт метафизической транскрипции. М.: Изд-во МГУ. 1998. 264 с.
45. Лютий Т. Культура масова і популярна: теорії та практики / Тарас Лютий, Олег Ярош. К.: Ін-т філософії НАН України, 2007.

46. Массовая культура: современные западные исследования / пер. с англ., отв. ред. и предисл. В. В. Зверевой; послесл. В. А. Подороги. М.: Фонд научных исследований "Прагматика культуры", 2005.
47. Медіа. Демократія. Культура / За ред. Н. Костенко, А. Ручки. К..
48. Мукерджи Ч. Новый взгляд на поп-культуру / Ч. Мукерджи, М. Шадсон // Полигнозис. 2000. № 3. URL: http://art.photo-element.ru/analysis/popular_culture/popular_culture.
49. Новые социальные неравенства / под ред. С. Макеева. К.
50. Попович О. Соціальні функції культури та місце компенсаційно-креативної функції серед них. *Схід*. 2014. № 1. С. 193–198.
51. Рашид К. Не бойтесь будущего. *Салон*. 2003. № 3(70). С. 47–52.
52. Ручка А. Статусна стратифікація і культурне споживання / А. Ручка, Л. Скокова. *Соціологія в ситуації соціальних невизначеностей*: тези доповідей учасників I Конгресу Соціологічної асоціації України. Харків: ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2009. С. 149.
53. Сакович И. С. Эволюция традиции в культуре новационного общества: дис. ... канд. филос. наук / И. Новгород, 2004. 187 с.
54. Сергеева Н. В. Виховний потенціал надбань традицій народної культури. *Духовність особистості*. 2012. Вип. 3. С. 143–151.
55. Сибрук Джон. Nobrow. Культура маркетинга. Маркетинг культуры. Москва: Ад Маргинем, 2005.
56. Смысловая морфология социума / за ред. Н. В. Костенко. К.: Институт социологии НАН Украины, 2012.
57. Социальные коммуникации: профессиональные и повседневные практики: сб. статей / Под ред. В. В. Козловского, А. М. Хохловой. Выпуск 4. СПб.: Интерсоцис, Скифия-Принт, 2011. 308 с.
58. Степанов Ю. С. Константы: Словарь русской культуры: 3-е изд. М.: Академический проект, 2004. С. 42–67.
59. Субкультурна варіативність українського соціуму / за ред. Н. Костенко, А. Ручки. К.: Ін-т соціології НАН України, 2010.
60. Тоффлер Э. Третья волна [пер. с англ.]. М.: ООО "Издательство АСТ", 2004. 784 с.
61. Федь В. А. Вплив Постмодернізму на розвиток теорії культурної практики. *Мультиверсум. Філософський альманах*: зб. наук. праць / Гол. ред. В. В. Лях. К., 2009. Вип. 80. 244 с.
62. Федь В. А. Культурна практика в онтогносеологічних вимірах. *Вісник Донбаського державного педагогічного університету. Серія : Соціально-філософські проблеми розвитку людини і суспільства*. 2014. Вип. 3. С. 3–41.
63. Формирование духовной культуры студенческой молодежи. К.: Вища шк., 1990. – 110 [20] с.
64. Шатин Ю. В. Дизайн будущего или будущее дизайна? *Техническая эстетика*. 1990. № 8. С. 7–12.

65. Яцюк О. Г. Мультимедийные технологии в проектной культуре дизайна: гуманитарный аспект: автореф. дис.... док. искусствоведения: спец. 17.00.06. : "Техническая эстетика и дизайн". Москва, 2009. 45 с.

Викладач

Х. Т. Казимирів